

АМЕРИКАНСЬКА ВОЄННА Флотія почала кампанію за новими летунцями, які залишають цивільне летунство, пропонуючи їм платити 36,000 дол. на рік та інші додаткові користі. У своєму річному звіті Конгресові, секретар Департаменту флотії Джан Ф. Ліман заявив, що якщо теперішня тенденція буде продовжуватися, то в 1988 році американська флотія матиме недовільне відношення досліджень летунів потрібних до обслуговування великого американського воєнного летунства.

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda — P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Предплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік За кожен зміну адреси — \$1.00

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

УНС: 91 плюс 9 = 100

„Свобода“ з 1-го березня 1894 року повідомила під багатомовним церковно-слов'янським заголовком „Совершишася“, що 22-го лютого 1894 року, в річницю народин Джорджа Вашингтона народився Український Народний Союз. З того часу минуло 91 рік. Це ніяк „округла дата“ і це ніякий ювілей. Але за дев'ять років буде 100 літ від тієї події і тоді ми, які доживемо до того часу і ті молодші за нас земляки, які житимуть, відзначать 100-літній ювілей Українського Союзу, як справді історичну дату американської України і для всієї України подію.

Дев'ять років, які це ділять нас від того прищепленого ювілею, це довгий і недовгий час. За найближчих дев'ять років може статися нова велика війна, можуть землетруси повалити мхарадері, можуть трапитися різні великі лиха, можуть виринути несподівано великі нові постації, які штовхнуть історію на новий шлях. За найближчих дев'ять років може і захитатися могутня сучасна соціальна імперія, бо вже сьогодні виразно видні тріщини в її монументальній будові. Різне може статися, його нам трудно передбачити, бо тільки один Господь відає це. Проте одно певне: не тільки за дев'ять років, але і за 100 і 200 років, які тільки не приде загинути всього культурного світу від якогось непередбаченого катаклізму, залишаться в Америці дві найсильніші фортеці: Церква і Український Народний Союз.

Коли пригадаємо часи перших українських піонерів на цій американській землі і коли пригадаємо часи, коли Перша і Друга світові війни викидали на американський беріг українських ізгоїв із рідної землі, окупованої ворогом, то бачимо, які величезні зміни сталися впродовж того часу. Змінялися й відносини в Українському Народному Союзі. Змінялася їхня первісна роль монополюючого керівника українського життя в усіх його ділянках, змінювалася атмосфера. Це природний процес, це його старинний грецький філософ окреслив короткими словами: „пантарея“ — все пливе, а старий римський поет додав свою мудрість: „Темпора мутантур эт нос мутамур ін ілііс“ — часи змінюються і ми змінюємося з ними. Проте деякі правди є незмінними. Незмінною є Господня правда, схоплена в 10-ті заповідях і в „Отче наш“, незмінним є безсмертний „Заповіт“ Шевченка, незмінною є завітня місія Українського Народного Союзу, як „Української Заморської Твердині“. Ця місія така, щоби стояти на сторожі інтересів в першу чергу свого членства, але й не членства, а всіх українців, всього українського народу в Україні і на поселеннях у діаспорі суціль. Бути полярними і добрими, активними американськими громадянами і ширити між ними відомості про Україну і її гірку долю, поки вона відискає свою втрачену державність, та дбати про матеріальні і духові інтереси української спільноти, про її культуру, про плем'яні її мови, про зберігання у глибокому сентименті до батьківщини дітей і внуків прибулих сюди батьків і дідів з України — це ця завітня місія.

Існує вже чимала література до історії УНСОЮЗУ. „Пропам'ятна книга“, видана з нагоди 40-річного ювілею УНСОЮЗУ в 1934 році; „Ювілейний Альманах“, що появилася з нагоди 50-річного ювілею УНСОЮЗУ в 1944 році; „Українці у світовому світі“ з нагоди 60-річного ювілею цієї організації в 1954 році; „Український Народний Союз“ Антона Драгана з 1982 року, врешті ж і щорічні календарі-альманахи УНСОЮЗУ і врешті річнички „Свободи“ від появи першого її числа 15-го вересня 1893 року. Це багатий матеріал, але все ж розпоршений у названих книгах, брошурах і річничках газети. Є в чому порпатися терпеливому дослідникові, але й це легко доступні джерела, — хіба це „Основна грамота і статут УНСОЮЗУ“, вони найповніше і найавторитетніше джерело до пізнання всієї багатогранної історії цієї унікальної установи. Як добре було б, якби впродовж найближчих дев'яти років появилася така велика книга п. з. „Історія 100-річчя Українського Народного Союзу“. Не книжка характеру альманаха із статтями і споминами різних авторів, а книга з науковим підходом до тематики, з уваги на хронологію і г. зматку, що її вимагає наукова методика, така книга, яка була б прецінним вкладом в історію українського поселення в діаспорі. „Свобода“ дала поштовх до створення УНСОЮЗУ, згодом УНСОЮЗУ перейняв „Свободу“, як свій орган. Це природно: батьки дають життя і виховують дитину, а дитина згодом піклується батьками. Може цей наш поштовх до написання повної історії УНСОЮЗУ здійсниться хай на його 100-літній ювілей.

Останнього тижня українська преса принесла важливі вісті: Протирусифікаційний комітет закінчив свою функцію і в своєму комунікаті видав заклики до громадянства, щоб найближчого часу створити всеукраїнський комітет для відзначення 1000-річчя Хрищення Руси-України. („Свобода“ з 31-го січня). У тій самій газеті вміщено репортаж, що „Волл Стріт Джорнал“ опублікував реакцію Володимира Половчака на книжку Саманта Сміт, і на цю тему Степан Жежечий дає в „Народній Волі“ широкий репортаж під заголовком „Володимир Половчак відповів на Саманту Сміт“. (Пригадуєте, читачу, симпатичну американську дівчинку, яка разом зі своїми батьками стала інструментом пропагандистської машини кагебста Андропова і своїми мандрівками та інтерв'ю насмішила усіх політично грамотних людей світу, а тепер, продовжуючи ганебну гру советської пропаганди, ще й хоче на крові й поті невинних заробити добрі гроші?) Читаємо інші статті: Провідник „покутників“ отець Почотняк помер після того, як його перевезли з карної в'язниці до лікарні, через брак лікарської допомоги. (Це вам, дорогі читачі, про „свободу релігії“ в СССР). „Американський щоденник пише про Україну“, — читаємо заголовок. „Українські читачі „Дейлі Ньюз“ повинні відгукнутися“ — закликає газета „Свобода“. (Це про наклепи на українські радіопередачі. „Радіо „Свобода“, про який, український радіостанція на хвилі шість радіостанцій та про хвору фантазію, якою гось професійного українського, що ще 30-го червня

Тяжко людині жити самотньо і тому вона шукає товариства, а щоб створити якнайбільш гармонійне співжиття, потребує триматися правил і форм доброї поведінки, цебто етикету. Зі словом етикет сполучаються інші слова і так: протокол відноситься до етикету у дипломатії, звичай означає продовження прийнятих товаришських правил, а слово мода сугерує практику для нинішнього дня тільки.

У словнику зміни приходять поволі, так є і з етикетом. У ЗСА традицій на етикету зникла під критикою полюблюючої сочки і закидів, що вона не є демократичною і її створено для відокремлення соціальних класів. І не дивно, бо, властиво, багаті формували правила, які найкраще відповідали їхньому стандарту життя. Правила доброї поведінки точно описували і були в них всі подробиці від телефону і весілля до похорону. З цієї ж ділянки появилися, між іншим, дві авторитативні праці: книжка Емілі Пост з 1955 року мала понад 670 сторінок, а Емі Вандербілт у 1954 році для опису правил поведінки потребувала 30 сторінок більше.

Від часу згаданих публікацій життя поплило новим руслом, і люди різних економічних класів та етнічних груп змішуються товаришською шораз більше. І виринула потреба кращого розуміння сил, що кристалізують плуралістичну американську суспільність. Люди, що шукають за визначками доброї поведінки в новому оточенні, дезорієнтовані, бо різні автори особистими поясненнями лише збільшують число правил для однієї ситуації. Це можна б частинно пояснити і тим, що етикет вибирає існуючі гарні товаришські правила поведінки і висловлює їх традиційним способом. У тому зміслі, можна б сказати, що етикет — це нещастя жива мова.

За останніх 25 років найбільш зміни у етикеті зайшли у відношенні між жінками і чоловіками. Згідно з традицією, чоловіки дивилися на жінок згори, як на слабших істот, і тому і трактували їх із пошанування і чименістю. При цьому вони віддавали їм пошану, давали першенство і вважали, що мають ними опікуватися, як ангели хоронителі. Та прийшла зміна. Жіночий рух відкрив чоловікам очі,

Юрко Повстенко

ЄДИНИЙ ВИХІД

1941 року (!) Дивізія „Галичина“ увійшла до Львова (!), щоб...дозволити українцям мурдувати тисячі євреїв на вулицях міста). „Ця стаття вимагає широкої і негайної реакції“, закликає стаття газети „Свобода“, подаючи прізвисько журналіста наклепника Лякса-Еріка Нелсона та адресу газети „Дейлі Ньюз“ (220 E. 42nd St., New York, N.Y. 10017).

Газета „Америка“ з 31-го січня друкує велику й розумну статтю на цю тему під заголовком „Від антисемітизму почали, а на запереченні української самостійності скінчили“. Президент ЗСА Реген солідаризується з українськими політичними в'язнями, красується заголовком в тому ж числі газети „Америка“. В „Народній Волі“ і в „Америці“ друкуються два заклики — звернення в справі звільнення активістів боротьби за права людини Міхала Горбала та Йосипа Зісельса Комітету Українців Канади і Американців в Обороні Людських Прав в Україні. Газета „Америка“ друкує відозву Комітету Українських Політичних В'язнів, щоб колишні політичні в'язні гітлерівських тюрем і концтаборів об'єдналися і активізувалися для організованого виступу тепер і в майбутньому. „Треба масово домагатися Шевченківської поштової марки“, закликають заголовки наших газет, а в статті „Аборитися такі можна“ Ольга Кузьмичович говорить про наклепницький зміст книжки Аллена Расна „Тихі сусіди“ та про те, що автор цього „тихого“ пасквілю на

українців хоче зробити його голосним, плянує, як він сам заявив, відбити ряд доповідей по американських університетах. „Отож, нам треба діяти негайно“, — правильно каже О. Кузьмичович. Але водночас (і зовсім не безпідставно) вона побовіється, що „після одного двох протестів та широго обурення в нашому вузькому колі ми і тим разом не здобудемося на суцільну, сильну і переконливу акцію“.

Як би хотілося заперечити цей холодний реалістичний досвідчений журналістичний, але заперечити не можна, бо вона говорить правду, якщо дивитися на стан речей, якими вони є у нас сьогодні.

А все ж, який маємо вихід, що можна зробити позитивного змісту нашого традиційного „не тратьте куме, сили, спускайтеся на дно“, жажнеться не байдужий до нашої боротьби читач.

На нашу думку, вихід є один: значить, що тільки червоному Кремлю належить на тому, щоб будь-якими засобами компрометувати українську еміграцію, яка є для нього болячкою в печінці, і тому він знаходить наївних американських журналістів, які, може і не хотять, стають через московську дезінформацію сліпими виконавцями волі Москви, ми мусимо протидіяти тим, що правильно, точно, організовано і часно говоримо про правду про Україну та її народ. Тому нам негайно потрібно створити і утримувати на професійному рівні україн-

ську агенцію для зв'язків із засобами масової інформації. Ця агенція мусила б видавати професійні матеріали про Україну та українців, інформувати терен і координувати акції з ним, співпрацювати тісно зі всіма, кому дорога українська справа, устатковувати себе як достовірну установу і оперувати на доброму, наперед устаткованому кошторисі. Вона мусить мати безкоштовний, типу „800“, телефонний номер і мусить бути спроможна спонтанно реагувати на всі виступи преси, радіо та телебачення, які стосуються української справи.

Спеціалісти у нас є. То неже ж ми, українці діаспори, не спроможні створити такої, як повітря нам потрібної, установи? І то зараз, негайно! Ми гадаємо, що спроможні. Бо це вже не наші внутрішні забавки, а великий обов'язок. Не випадає українським пасквілю з'являтися в пресі саме тепер. Всесильний КГБ добре знає про успіхи наших всеукраїнських акцій останніх двох років: вшанування 7 мільйонів убитих штучно створеним голодом українців і протести проти русифікації України. Тепер ми дивимось на 40-річчя закінчення Другої світової війни, і червоний Кремль, звичайно, представлятиме лідарів українського підпілля і діючої УПА бандитам. Ми дивимось також на близький ювілей 1000-річчя нашого християнства, яке в нас москалі намагалися пограбувати. Словом, червоний Кремль перейшов до відкритого бою з нами і цей бій ми мусимо прийняти. Саме тому нам професійна агенція зв'язків із засобами масової інформації потрібна не завтра, а сьогодні.

тулювати працівників „містер“ і „міс“ і дозволяють приходити до їхнього бюро тільки за попереднім зголошенням. Інші класують усіх працівників по-ім'єні і дозволяють на кожну особу відвідати в бюро без попередження. І які б постанови не були, всі члени організації повинні тому підкорятися і не сміють творити своїх власних.

Жінки мають рівні або вищі позиції ніж чоловіки, є рівноправними, — ставлять чоловіків у кліпше становище. Тому побажання, щоб жінки проявляли ініціативу і виявляли, яку поведінку бажують супроти себе. Проте, це, на жаль, не так просто у практиці, бо жінкам бракує виховання у ініціативі манер. Вони радше очікують на натяк з боку чоловіків і роблять це тому, щоб не давати почину до думання, що мовляв, провайдячи силою вперед.

Під час звичайного бізнесового діловодства не потрібно жінкам чи чоловікам вставати з місця, коли інша особа входить до конференційної зали, біра чи ресторану. Вийом є лише тоді, коли ця особа має вищу позицію ніж особа чи ціла група, що сидить. У бюрі жінка встает,

Бізнесові манери є суто безособові, вони дуже часто опираються на протоколи, де нема упередження і різниці статі. Та попри свої зовнішні, непохитні об'єктивні, протоколи відвердало індивідуальні бажання керманівців. Ось деякі з них можуть настановити на формальності і ти-

(Закінчення на стор. 4)

Теодор Терен-Юськів

А. Бриттан диригує американською оперою

Найкращим доказом, що нашому молодому диригенту Адріанові Бриттанові вдалося виступ з концертом Мангеттенської симфонічної оркестри нещодавно, є те, що його знову запросили диригувати тою самою оркестрою. Ба, навіть у напрямі більш вимагаючій, бо проведуть оперовим представленням. Мангеттенська музична школа вибрала майже ідеальний оперовий твір для студентського ансамблю, а саме: італійську комічну оперу Ермано Вольф Феррарі (1876-1948), співану по-англійськи, „Цікаві жінки“ (Ді інквізитивним чи по-італійськи „Le donne ciopose“). Цей композитор, як і його прізвище доводиться, німецько-італійського походження. Прожив він ціле своє життя у Венеції. Його опери не були ніколи такі популярні, як скажімо, Пуччіні, проте вони все такі є цінні і час від часу виривають у репертуарах оперових театрів. Ось недавно, останню з його опер, зовсім невідомий, дуже цікавий, трагічний твір „Лукавій“ (Sly) поставлено в Німеччині (Ганновер) та награно на платівці. І в американській пресі похвалили на цю оперу дуже похвальні рецензії.

Опера „Цікаві жінки“, що своєю акцією сягає половини XVIII віку, оперта на конфлікті жінок з їхніми чоловіками, які заложили собі клуб, що до нього жінкам вступ заборонений. А жіноча цікавість — невмируща. Тому жінки викрадають ключі від своїх чоловіків, щоб їх у клубі підглядати. Однак по підгляданні — розчарування, бо в клубі нічого особливого не діялось. Тому настає спільне веселе закінчення.

Треба признати, що з введенням опери „Цікаві жінки“, яка була дана аж тричі, Мангеттенський музичний школи такі поощає. Декорати, що зображали над волею чарівну Венецію, як і костюми були стилеві і гарні. Звучання оркестри і хору під керівництвом Бриттана було першорядне, часом навіть блискуче. Дехто зі солістів помітно вибивався понад загальний рівень співацьких adeptів. Найкращою була ліричне сопрано Джіні Міллер в ролі законаної Розари, дочка одного з батьків в опері. Дальше її наречений, приємний тенор Бо Страт, в ролі Флоріда та ще одна сопраністка в ролі служниці Коломбін. Роз Венто повинні бути додані до попередньої. Інші солісти, хоч і були свободні в поведінці на сцені і акторсько випади зовсім приємно, голосово були менше цікаві (зрештою таких мало цікавих голосово співаків є і в Мет опері не мало). Тут дехто бракувало правильності постановки голосу, іншому лежала роль зависоко.

А. Бриттан, якого запрошено проводити оперою, не

мав впливу на підбір співаків-солістів, проте як диригент виконав він своє завдання з великим успіхом. Передусім треба мати на увазі одну велику важливу справу, а саме: коли він диригував там же симфонією Брамса чи концертом для оркестри Бартока, то її композиції з награні на численних платівках і кожен диригент, як теж і Бриттан міг легко взоруватися на них. Однак жадного платівкового награвання „Цікавих жінок“ нема досі. Значить уся музично-мистецька ідея та інтерпретація опери, це його власна, індивідуальна концепція. І вона випала стовідсотково переконливо. Бриттан був вповні свідомий того, чого він хотів і жадав від оркестри та співаків. На сцені не було жадного порушення темпів, будь-якої нерівності співів, чи музичного заміння. Хто чув передаток опери, „Отелло“ з мет опери в радіо 2-го лютого, то мусів завважити, як розіграв був хор з оркестрою. Тут нічого подібного не приключилося. Дует, кuartет і кінцевий хор у знаменитій баркаролі визначились ритмічною гнучкістю, прецизією і приналежністю виконання. Ми в жадному місці не могли дослухатися, щоб оркестра заглушувала співаків (це закид зазети „Нью Йорк Таймсу“). Напави та оркестра могла б бути хвилиною навіть до голосистішого, але вона була в зменшеному складі. Бриттан помахом ramen і грацією рук давав знак оркестрі, щоб у дуєт і кuartеті, так і співаки дали і це більше ніжніш почувати, а не звуку, як це сугерує рецензент згаданої газети. І все те Бриттан дуже чітко і успішно осягнув.

Ці останні рядки — це наважання до критики на цю оперу в „Нью Йорк Таймсі“ з 3-го лютого ц.р. пера В. Крачфілда відносно диригування А. Бриттана цієї оперою. І ми з прикритим мусимо вважати писання рецензента Крачфілда не тільки якразово тенденційним, але просто напастю на нашого молодого диригента. Знову комує на заваді тає і цей молодий талановитий українець. А В. Крачфілд це той самий, що недовично в статті тієї ж газети про співацьких натов невірної саламахи. Він зробив відому сучасну співачку, малярку Ев Мартон, жидівку Мрію Немет і інших слов'янськими співачками, за що відповів йому одного з знатоків не могла бути гостріша і обурливіша за його ігноранцію.

На всякий випадок, судячи по оплесках, публіка була дуже задоволена, до того і розбавлена, бо широко посміялася у комічних сценах вистави. Дирекція школи радіє представленням теж. А. Бриттан зробив ще один вагомий крок диригента по ступнях мистецького поступу в гору.

МІТИ І ФАКТИ

VIII

П. Л.: — У міжвоєнній Варшаві були численні колонії: татарська, білоруська, російська, жидівська, українська, які вели барвисте життя у своєму середовищі. Зустрічалися в Східному Інституті, де гладко розвозили політичну майбутність Східної Європи. На Варшавському університеті проф. Маср Балабан викладав жидівську історію і культуру, а колишній міністер закордонних справ Гетьманської України, проф. Дорошенко, викладав українську історію. У 1937 році Ванда Пилсудська, дочка маршала, тоді студентка Варшавського університету, заявила пресі, що, коли в університеті буде встановлено лавкове гетто, то вона сидітиме з жидівськими студентами в одній лавці. Була, отже, якась мінімальна протигада до дискримінаційних тенденцій. Коли життя у Львові стало нестерпним, можна було завжди відпочити в Варшаві чи Кракові.

Е. Т.: — Дійсно, було трохи краще, ніж в інших ділянках Польщі. У Познані антижидівських виступів було досить багато, але водночас у таборі в Збонішні, куди німці в 1938 році проганяли жидів з Райху, які мали польське громадянство, першим, хто прийшов їм з допомогою, був власник сусіднього маєтку, достаричивши їм харчі. Тільки, що це було в ситуації дійсно драматичній, бо тих 7,5 тисяч жидів були позбавлені засобів до життя. Німці проганяли їх через границю так, як їх везли вночі з мешканцями, часом без польських документів, з чого пізніше виринули окремі проблеми.

П. Л.: — Чи серед лівих існували тоді шанси урегулювати ті запальні національні конфлікти? Легально діяли ППС і, наприклад, жидівський „Бунд“, а з другого боку, КПП і КПЗУ та КПЗБ. Чи також і там відсувано цю проблему на майбутнє в переконанні, що

„переможна соціалістична революція сама розв'яже всі проблеми, з якими не могли собі порадишити буржуазні суспільства“?

Е. Т.: — Наприклад, ППС з жидівським „Бундом“ не співпрацювала. Алеж, не треба забувати, що існували теж націоналістичні рухи серед національних меншин. І це тоді утворювало можливість розмов, зговорення. Наприклад, Жаботинський, визначний діяч сіоністичної партії, провадив регулярні розмови з урядом у справі еміграції жидів до Палестини. Сам він мешкав у Палестині, декілька разів приїздив до Польщі в роках 30-их, провадив розмови з Косьцялковським, бо хотів, щоб жиди виїхали до Палестини. В істоті речі, проблема зводилася до того, що в Польщі парувалася економічний застій, всім було зазати, не було для всіх праці. І що примітивні середовища і політики гадали тоді, що як викопас сусіда, то буде йому краще. А тим часом сусіда не так легко було викопати, а подруге, коли його викопати, то це зовсім не значить, що буде краще. Бракувало, отже, певної генеральної розв'язки в соціально-економічній сфері, бракувало підставових реформ у цій ділянці життя.

П. Л.: — Чи ви не думаете, що економічні реформи не розв'язували б, однак, національного питання в Польщі? Наприклад, литвинів у Вільні, тому їх так коротко тримали протягом всього міжвоєнного часу, бо влада побоювалася, що це місто скохуть вони колись прилучити до самостійної ковенської Литви, що польські права до Вільня є щонайменше контрверсійні, набути силою, методом доканих фактів. Це саме зі Східною Галичиною, яку Польщі передала Рада Амбасадорів тільки у тимчасову адміністрацію, а описля зобов'язала до призначення автономного статусу. Тим часом, не тільки не виконано ті міжнародні зобов'язання, але зроблено Кресі тереном польонізаційної акції.

Е. Т.: Очевидно, тяготіла над нами певна минувшина. Кінець-кінців, то ми розбили суверенну українську державу, позбавили її самостійності. У листопаді 1918 року у Львові постанала Західно-Українська Народна Республіка, яку ми розбили. Того нам українці ніколи не забули. То був дуже поважний факт, який опісля тяготів на наших взаєминах.

П. Л.: З нагоди 60-річчя відзначення самостійності проф. Кеневич виголосив доповідь, у якій сказав, що

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що новозеландський прем'єр-міністр заявив був минулого тижня про свою добровільно полагодити спір, який заіснував між його урядом і З'єднаними Штатами Америки і навіть сам заповів свої відвідни у Вашингтоні літом цього року, Пентагон, не маючи інших заряджень від президента Роналда Регена про зміну політики, продовжує бойкотувати Нову Зеландію. Прем'єр Дейвід Ленг заявив журналістам, що Нова Зеландія не отримала ані запрошення, ані повідомлення про дві чергові військові вправи і морські маневри американських і австралійських військ. Він однак переконаний, що його „принципова політика“ вартує цього ризика і Нова Зеландія буде боронити свої принципи в майбутньому.

„найтрагічнішою в своїх далекосяжних наслідках виявилася польсько-українська боротьба за Львів“. Які то були наслідки?

Е. Т.: — Наслідки цієї боротьби були трагічні для обох сторін. Пишуть про це, зрештою, не лише наші історики, але й українські еміграційні історики. Постає українська держава у Львові і, кажучи правду, Західно-Українська Народна Республіка в 1918 році була твором рівно добрим або рівно поганим, як постанала польська держава, яка тоді також не мала ще земель із пруської займанщини, будучи в тракті постанання. Ця Народна Республіка була державою в зародку так, як і польська держава. Подібно, як у нас, там також був подібний хаос, подібно творяться адміністрація і армія, економічне життя і право. Польська держава була, однак, в остількикращій ситуації, що мала власну репрезентацію в Парижі вже раніше і супроти того могла випередити будь-які заходи українців. І наші сусіди трактували що українську державу вповні поважно, за що деякі мої товариші-історики мають претензії до Масарика. З точки зору Чехо-Словаччини, таке становище було зовсім зрозуміле, бо Чехо-Словаччина мала двох сусідів і зовсім не було сказано, що Західна Українська Республіка мусить устати. Було б каригідно поміркою Праги — поминаючи вже будь-які аспекти, які існували — поставити все на Варшаву, а злегка хитити Львів. Бо нехай, однак, переможемо, — що ж тоді? Хибні рішення і орієнтації тягнотють тоді на спільних взаєминах.

(Продовження буде)

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1985 році? ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
P.O. Box 1709, New York, N. Y. 10009

ПОВІДОМЛЯЄМО ПРО ВІДКРИТТЯ НАШОЇ ДРУГОЇ ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

для обслуговування пацієнтів у ділянці

ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ І КАРДІОЛОГІЇ у повіті ЕСЕКС

при Roseland Surgical Center
556 Eagle Rock Ave.
Roseland, N. J.
Tel. 228-5198

Д-р Л. ЯВНИЙ, Д-р А. АНАСТАЗІЯДЕС
і Д-р А. БУРАЧИНСЬКИЙ

North Arlington Cardiology Associates PA.
62 Ridge Rd.
North Arlington, N. J. 07032
Tel. 991-8565

Пацієнтів приймається тільки у домовлені часі.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ ВІДДІЛ МІНЕСОТА

запрошує громадянство на сходинах, присвячених темі:

„ЗМІНИ НАШОГО ЧАСУ“ ДОПОВІДАЧІ:

Інж. Олександр ПОЛЕЦЬ: „Зміна обличчя міста
Міннеаполіс побудовою автошляхів“ (Hgw 94).

Інж. Зенон СТЕПЧУК: „Фабрики у майбутньому“,
доповідь виголошена д-ром Юрієм ГАМОТОЮ на
науковій конференції TUSA в Дітроїті в листопаді 1984
року.

СУБОТА, 23-го ЛЮТОГО 1985 року.
Аудиторія школи св. Михаїла, 6-та год. вечора.

УВАГА УКРАЇНЦІ НЬОУРКУ І ОКОЛИЦЬ!

ІНІЦІАТИВНИЙ КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Гарвардський Проєкт під протекторатом СКВУ
в Нью-Йорку й Околиці
просить усіх представників Організації та поодиноких
громадян на

ШИРШІ ГРОМАДСЬКІ НАРАДИ

ДЛЯ СТВОРЕННЯ МІСЦЕВОГО ВІДДІЛУ
ЗГАДАНОГО КОМІТЕТУ.
Які відбудуться в П'ЯТНИЦЮ, 22-го ЛЮТОГО 1985 р.
в приміщеннях Українського Народного Дому
в Ірвінгтоні, при 140 Проспект Авеню.

з доповіддю виступить проф. О. Прицак,
директор УНІГУ

Початок о год. 7-їй вечора
Просимо про якнайчисленнішу участь.

За ініціативний Комітет:
Д-р Степан Ворох, Дам'ян Кордуба,
Володимир Баранецький, Богдан Робах,
Іван Я. Хамуляк

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ

КЛЮБ, Н. Й.

— ВЛАШТОВУЄ —

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК-у (Українського Спортивного Центру
Америки і Канади)

та МАНДРИВНУ ЧАШУ в пам'ять Д-ра МИРОСЛАВА
ОРЛОВСЬКОГО

в СУБОТУ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1985 р. на
Song Mt. Tully, N. Y., Highway No. 81, Exit 14, 15 хвилин на
південь від Сиракуз.

СУБОТА, 2-го БЕРЕЗНЯ 1985 р. год. 8:30 рано видача чисел,
а після великого крутобіг, чоловіки, жінки, сеніори, юнаки і
юначки (14-18), хлопці і дівчата (9-14).
Год. 7-ма веч. БЕНКЕТ, роздача нагород у Best Western
Northway Inn.

• Зголошення змагань (через Спортивні Т-ва) з оплатою
15.00 дол. висилати на адресу:
George Popel, 68 Meade Ave., Franklin Park, N. J. 08823
Tel. (201) 297-0786

• Приміщення замовляти індивідуально у Best Western
Northway Inn, 400 7th N. St., N. Syracuse, N. Y. 13212
(315) 451-1511

• При замовленні кімнати зазначити приналежність до
USClub

Щоб улегшити їзду на лещетарські змагання,
любителям зимового спорту, в п'ятницю, 1-го березня 1985
року, о год. 7-їй веч. виїде автобус з-перед Народного Дому
при 2-й Авеню в Нью-Йорку. Ціна подорожі в обидві
сторони для дорослих 30.00 дол. — для молоді і
студентів 20.00 дол. Повертат в неділю, 9-та веч. Зголо-
шення на автобус також у ЮРІЯ ПОПЕЛЯ.

УПРАВА КЛК

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на доповідь

ВАЛЕНТИНИ ЮРЧЕНКО

на тему:

„З ДОСВІДУ ПРАЦІ НА ЗАВОДІ ВАЖКОЇ ІНДУСТРІЇ 1931-1941 РОКИ“

Доповідь з циклу „ХАРКІВСЬКІ ВИКЛАДИ“

НЕДІЛЯ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1985 р., 2-га год. дня.

Будинок Академії, 206 Захід, 100-та вул., Мангеттен, Н. Й.

У ВІВТОРОК, 19-ГО лютого ц.р., у Відні, Австрія,
розпочалась засекречена американсько-совєтська конфе-
ренція для обговорення справ на Близькому Сході. Після
п'ятигодинної вступної розмови між обидвома делегаці-
ями асистент державного секретаря Річард Мірфі, голова
американської делегації, не бажав у розмові з кореспон-
дентами коментувати цю справу і заявив, що після
закінчення розмов, у Вашингтоні і в Москві поведуться
спеціальні комунікати. Делегація ЗСА погодилася з
пропозицією голови совєтської делегації Володимиром
Поляковим, щоб наради залишилися засекречені, аж до
кінця розмов, а тоді уряди ЗСА і Совєтського Союзу хай
самі займатимуть до цього становище і дають пояснення.
Політичні спостерігачі кажуть, що представники ЗСА і
СССР вже перед тим зустрічалися на неформальних
розмовах і обговорювали проблеми Близького Сходу.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Лігав Веллі, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

у неділю, 10-го березня 1985 р., о год. 3-їй по пол.

в залі Української Католицької Церкви

1826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

з наступним порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Відчитання протоколу з останніх Річних Зборів
4. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Удільнення абсолютної Управи
7. Вибір Округної Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь головного передсідника д-ра ІВАНА ФЛІСА
9. Схвалення плану праці на 1985 рік
10. Внески і запити
11. Закриття зборів

До участі в зборах є запрошені: зборів і члени Округної
Управи та конвенційні делегати наступних Відділів
44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369 і 438

У зборах візьмуть участь:

д-р ІВАН О. ФЛІС, головний передсідник УНС

Анна Гарас, головна радна УНС

На нарадах буде ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Михайло Колодуб, голова

Анна Пипок, голова

Анна Гарас, голова

Стефан Муха, секретар укр. мови

Анна Строт, секретарка англ. мови

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Філадельфійської Округи

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 17-го березня 1985 р., о год. 2-їй по пол.

в залі Дому Округи у Філадельфії, Па.

при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

До участі в зборах є запрошені всі Відділові урядовці
і конвенційні делегати наступних Відділів

- 10 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163,
- 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269,
- 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 397, 422,
- 424, 430 і 479

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Вибір Номінаційної Комісії
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів
5. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Удільнення абсолютної уступаючої Управи
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1985 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Запити до представників Екзекутиву
11. Схвалення плану праці на 1985 рік
12. Річні справи й закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

ВОЛОДИМИР СОХАН, головний секретар УНС

Степан Гавриш, головний організатор УНС

д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС

Василь Пастушок, головний радник УНС

На нарадах буде перекуська-гостина для учасників зборів

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Петро Тарнавський, голова

Іван Данківський, касир

мгр Василь Колінко, секретар

22-ге Січня в Глен Спей

Дай-то, Боже нам це зрозуміти і спільною громадою,
спільним фронтом іти до
спільної мети, щоб будучи
покоління могли жити і твори-
ти на своїй, не від кого
незалежній Україні.

Не дивлячись на колючий
холод, українці нашого се-
ла в Глен Спей громадно зіб-
ралися, щоб відмітити свя-
то 22-го січня. Свято, підго-
товане нашим культурно-ос-
вітнім референтом Яросла-
вою Гунчак, відкрив голова
нашої громади д-р Олександр
Ничка.

Привітавши присутніх і
відмітивши значення 22-го
січня для українців, д-р О.
Ничка попросив до слова
Михайла Озарука, який коротко
і ефективно з'ясував

події і історичні обставини
того часу.

Потім артистка-декляма-
тор Галина Біровець майстерно
продеклямувала вірш
О. Олесь „Вона живе“.

Місцевий хор, який з кож-
ним виступом удосконалює-
ться і міцніє під диригенту-
рою інж. Осипа Гапія, від-
співав три патріотичні пісні:
„Гей, водніськими шляха-
ми“, „Україно, Мати“, „За
тебе, Україно“.

Закінчили академію „Ще
не вмерла Україна“ і яскра-
ва душа знов збагатилася на-
дією, що може хоч наші ді-
ти або внуки колись будуть
у вільній Україні.

Людмила Гайдар

Перед виставкою М. Зубаря

Одною з найкольоритні-
ших постатей української
Філадельфії є мистецтво, кера-
міст, вітражист, що почи-
нав кар'єру мистця з церков-
ної архітектури Марко Зубар.

Декому втаємниченому у
тайни мистецтва знайома
його робітня, обставлена
оригінально нестандартни-
ми меблями, важливішими
з них є велика керамічна піч
і безліч праць різних жан-
рів. Коли потрадете до цього
оригінального ательє, вас
вразить спартанський спо-
сіб життя мистця, сердечне
прийняття і, понауду, роз-
мова на всі можливі теми,
що торкаються здебільше
мистецтва, філософії,
літератури, історії, розмова
що розвивається у спокійно
пливучий струмок спостере-
жень, роздумів, і ви зразу
такі відірвані від злобо-
дення нашого американсь-
кого життя, щоб опинитися
в країні чарів. Марко Зубар
можна назвати, без страху,
що ви помішали жанри
релігійним майстером. Не то-
му, що на його конто декіль-
ка розмальованих ним свя-
тинь і не тому, що саме те-
пер він продовжує надзви-
чайно новий і разом з тим
старий як наша земля
сорокпудовий керамічний
тівар—ікону хрищення Укра-
їни з постатями свв. Володи-
мира і Ольги, мітрополі-
том А. Шептицьким і бага-
тьма іншими постатями на-
шого релігійного минулого
що має стояти на горі однієї
з наших католицьких
церков, а тому, що для Зуба-
ря мистецтво це молитва.
За його висловом в уявному
інтерв'ю з музою, мистецт-
во—Боже творіння. Бог
світ і всі види світу одухо-
влені найвищим світлом
мистецтва. Для мистця во-
но Божа прикмета. Це умов
не інтерв'ю ми прослухали
в залі й кілька маркант-
них думок ми запам'ятали
для себе, бо вони нам спо-
далися як літературний вис-
лів.

„Мене звикли називати
мистцем. Може й мистець
а може не я, а моя піч, яка
творить незбагненні ефекти
по моїй, а може й по її, печі,
волі. Тому ця моя піч заслу-
говує на це ім'я. Дивлюся на
ікону. Дивлюся довго—це
моя молитва. Лики святих
це райські ворота, якими
приходить до мене Бог. Я
стаю зв'язковим через мо-
литу—мистецтво кераміки...
Нудно жити в сьогоднішнь-
ому світі. Немає з ким спер-
ечатися, сваритися, тобто
комунікуватися в такі хви-
лини, коли є велика потреба
сднатися нам у справах ва-
жливіших від буденності...
Космос це піч, а земля шма-
ток глини. Господь—мисте-
цтво, що перетворило зем-
лю, залишаючи в ній
свій лик. Лик усього...“

Зубар бачить Бога на та-
рілках, іконах, на рукотвор-
них предметах нашого жит-
тя, що віддають нерукотво-
рий лик Божий. Зубаря як

мистця незвичайного не за-
довольняють звичайні стан-
дарті наших галерій. Від-
кривають виставку скрупи-
ми словами про те, хто, де і що
творить. Люди оглядають
образи, цікавляться цінами
й розкладають потиснувши
мистецьку руку, мабуть з вдяч-
ності за приємно проведе-
ний момент, вирваний з нуд-
ної дійсності. Але це не по-
вно. Мистець потребує як
повітря, снів, виміри думок,
снів, пов'язаних швидко,
або не дуже, в вінок розмов,
порад, висловів, потребує
сам висловити свої думки й
досвід перед людьми, які,
так як і він, не хотять нудити-
ся. Адаже Бог сотворив
Адама на те, щоб не бути
самітнім і мати можливість
сперечатися.

Прийняти М. Зубаря ріш-
ли знайти йому нагоду почу-
ти себе не тільки оригіналь-
ним мистцем, якому замо-
вляють образи згаданих жан-
рів, а почасти співзвучність в
думках і поглядах на життя
на мистецтво, без якого не-
має життя, або є але дуже
бідне, скупе, бо нудне.

Ця нагода трапляється вже
небаром, бо в суботу, 23 лю-
того ц.р., в залі ОМУА в
Домі ОУФР в Нью-Йорку в
цю суботу буде відкриття
вистави мистецьких і кера-
мічних праць М. Зубаря і
прийняття. В неділю, 24-го
лютого, в 2-й год. по полу-
ні у великій залі згаданого
будинку буде панель на те-
му „Бог і ми“. Панель-дис-
кусія порушить дуже акту-
альні сьогодні зв'язки на-
шої релігії з мистецтвом, і
історією нашої старої віри
тисячолітнім нові.

В панелі виступлять три
дискусанти, о. Сергій Кін-
дзерявий, Пастухів, Слава
Геруляк та Марко Зубар з
коротким словом. Модера-
тором панелі буде проф.
Хозе Казанова. Властиви-
ми панелістами будуть при-
йняті гості, які матимуть
можливість висловитися на
теми, які порушать вичисле-
ні мистці.

Колісся, коли жив у Нью-
Йорку мистець В. Ласовсь-
кий та д-р М. Кузьмович,
ОМУА влаштувало вечори
на теми модерного і старо-
го мистецтва України. Вони
мали великий успіх у нашій
інтелектуальній публіці. Пов-
торенням такого вечора на
мистецькі теми згадані мис-
теці порушують мертве тіло
нашого замиряючого духо-
вого життя для потреб на-
шої громади, яка тужить до
повноти духовного життя.

Марко Зубар, як легендар-
ний Стороженьків „Марко
Проклятий“ товчється по
пеклу неспокійного буди-
ня, може вносе він прояснення
в деякій мірі і дасть нам відпо-
чити від злободення. Тож
слідкуймо за пошаним
днем вистави і панелі, які
започаткують, маємо на-
дію, такі ж вечори в інших
містах нашого поселення.

Оксана Керч

УКРАЇНСКА СІТЛІЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ

ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

УРЯД ТАЙЛАНДУ підтвердив, що в'єтнамські війська в
Камбоджі, які ведуть бої з партизанськими загонами,
аживають хемічну зброю і отруйний газ не тільки проти
повстанців, але також проти цивільного населення, яке
симпатизує з партизанами. Очевидно, головне команду-
вання в'єтнамської армії заперечило ці твердження
назвавши їх „злобною пропагандою слуг капіталізму
проти соціалістичного В'єтнаму.“ Тайландці натомість
заявили, що вони мають докази на це і можуть, якщо
зайде така потреба, продемонструвати захоплену у
прикордонній поліції в'єтнамську газову зброю.

ПОДЯКА

Дня 1-го листопада 1984 р.
по довгій і тяжкій недугі відійшов у Вічність та був
похоронений 5-го листопада '84 р.
на Українському Православному цвинтарі св. Андрія
в Бавнд Бруку Н. Дж.
Мій Дорогий Муж

бл.п.

АЛЕКСАНДЕР КРАТКО

Складаю щирю подяку Високопреподобному отцю Ми-
хайлові Кучмикові, парохові церкви св. Івана Хрестителя в
Ньюарку Н. Дж., за переведення всіх Похоронних обрядів. З
глибини серця дякую диригентові хору церкви св. І. Хрестит-
теля в Ньюарку, Пану М. Добосеві та Всім хористам, за так
зворушливий і мистецький спів під час Панахиди Л. П. та
Святої Літургії. Дякую за пожертви на Сужби Божі, що їх зло-
жили: Родина Татаренко, Род. Федун, Род. Псув, Род. Мака-
ра, Род. Косанович, Род. Басняк, Род. Болеський, Род.
Дмитришин, Марія Кельба з Родиною, Марія Ровська, Ма-
рія Загородна, Ярослав Циклий.

Дякую всім за квіти, та Всім, хто віддав Покійному
Олесеві останню прислугу, особливо дякую п-ні Валі Іва-
щенко, що займалася трізно, дякую за зложені співчуття
усні, телефонічні, та 28 Відд. СУА і Суспільній Опіці за лис-
тові співчуття в пам'ять Дорогого Мужа Олесь. Як невяну-
чий вінок складаю 200.00 дол. на виховання священників Св.
Василя у Стемфорд, та 50.00 дол. на Патріарший фонд.

В безмежному жалю
Дружина РОЗА

ІІ КУРІНЬ УПС „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ“

ділитися сумною вісткою зі своїми Членами і
Пластою Родиною, що дня 10-го лютого 1985 р.
відійшла на Вічну Ватру

бл. п.

пл. сен. МОТРИЯ НИНКА ЗАНКО

ПОХОРОНИ відбудуться 16-го лютого 1985 р. на католиць-
кому цвинтарі в N. Arlington, N. J.

Опечалений Родині складаємо щирі співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

ділиться з Членами Т-ва і Громадянством сумною
вісткою, що 18-го лютого 1985 р.
відійшла у Вічність

бл. п.

ЕВФРОЗИНА з Дориків ВИНАР

б. директорка Дівочої Школи ім. Б. Гринченка у Львові,
дружина пл. директора Дівочої Гімназії УПТ
ім. Кокорудза, професора Івана Винара

Опечаленим Синам, Професорам Любомирові
і Богданові Винарам та Родині складаємо наші
найглибші співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ДРУЗІ І СПІВРОБІТНИКИ

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1984

ASSETS:		Certificate and contract claims:	
Bonds	38,455,837	Life	306,766
Common stocks	383,033	Accidental and health	
Mortgage loans on real estate	3,025,098	Provisions for refunds payable in following calendar year	
Certificate loans and liens	797,234	estimated amounts:	
Cash on hand and on deposit	361,503	Apportioned for payment to December 31, 1985	1,000,000
Other invested assets	8,000,000	Premiums and annuity considerations received in advance	
Accident and health premiums due and unpaid	3,647	less \$ none discount; including \$26,799	
Life insurance premiums and annuity consideration deferred and uncollected	112,841	accident and health premiums	727,020
Investment income due and accrued	956,056	Commissions to fieldworkers due or accrued	104,269
TOTAL:	52,095,252	General expenses due or accrued	305,337
		Taxes, licenses and fees due or accrued	29,718
		Net adjustment in assets & liabilities due to foreign exchange rate	1,387,584
		Unearned investment income	67
		Amount withheld or retained by Society as agent or trustee	5,263
		Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	5,353
		Printing plant expenses due and unpaid	7,890
		Mandatory securities valuations reserve	366,941
		Unexpired subscriptions to Official Publication	51,485
		Deficit net worth of subsidiary	263,016
		TOTAL liabilities	37,012,402
		Unassigned fund & special reserves	15,082,850
		TOTAL:	52,095,252

*Assets are valued according to statutory requirements and the basis of Valuations prescribed by the National Association of Insurance Commissioners in the book "Valuations of Securities".

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS	
Aggregate reserve for life certificates and contracts	32,257,434
Aggregate reserve for accident and health certificates	16,528
Orphan's Fund liability	165,285
Supplementary contracts without life contingencies	12,442

GENERAL EXPENSES

	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Insurance					
Salaries and wages	363,174	27,102	108,410	43,364	542,050
Insured benefit plans for employee	195,497				195,497
Legal fees and expenses	750				750
Medical examination fees	4,227				4,227
Fees of public accountants and consulting actuaries	21,833				21,833
Traveling expenses	24,756		2,250	18,004	45,010
Advertising	22,336			22,336	44,672
Postage, express, telegraph and telephone	24,037		9,614	14,422	48,074
Printing and stationery	23,449			23,499	46,898
Cost or depreciation of furniture and equipment	16,128				16,128
Rental of equipment	18,132				18,132
Lodge supplies less \$ (none) from sales	380				380
Books and periodicals	2,033				2,033
Bureau and association dues	2,810				2,810
Insurance, except on real estate	24,697				24,697
Collection and bank service charges	23,042				23,042
Sundry general expenses	15,040				15,040
Refund of sundry expenses				(97,013)	(97,013)
Field conference other than local meeting				27,456	27,456
Official publication				363,866	363,866
Expenses of Supreme Lodge Meetings	19,630			19,630	39,261
Youth Sport Activities				5,289	5,289
Donations, Scholarships, Etc.				223,923	223,923
Convention Expenses				105,600	105,600
Real estate expenses			922,342	(200)	922,342
Investment expenses not included elsewhere					
General Expenses Incurred	801,406	27,102	1,042,417	770,329	2,641,809
General Expenses unpaid December 31, previous year	10,783			200,000	210,783
General Expenses unpaid December 31, current year	5,337			300,000	305,337
General Expenses paid during year	807,406	27,102	1,042,417	670,329	2,547,255

TAXES, LICENSES AND FEES

	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Insurance					
State insurance department licenses and fees	\$11,630				\$11,630
Other state taxes, incl 5,979 for Employee benefits	3,091	230	922	369	4,614
Federal taxes	33,666	2,512	10,049	4,019	50,248
All other taxes	4,024				4,024
Taxes, Licenses and Fees Incurred	52,413	2,743	10,972	4,388	70,517
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	20,000				20,000
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	27,749	298	1,193	477	29,718
Taxes, licenses and fees paid during year	44,664	2,444	9,779	3,911	60,799

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS:

Increases in Ledger Assets:	
Premiums on life health certificates & annuity considerations	\$2,874,482
Accident and health cash premiums, including 5,316 certificate, membership and others fees	86,401
Amounts increasing Orphans Fund	5,403
Gross investment income	5,511,543
Income printing plant	1,056,391
Reinsurance exp. refund	117
From sale or maturity of ledger assets	1,142
Total increases in ledger assets	\$9,535,401
Decreases in Ledger Assets:	
Certificate and contract claims (life)	\$1,758,472
Accident and health	10,000
Interest on certificate funds	910
Surrender values	487,294
Refunds to members	738,252
Total paid members and beneficiaries	2,994,930
Paid for claims on supplementary contracts without life contingencies	2,784
Commission to fieldworkers:	
Life insurance and annuities	413,015
Accident and health	12,596
Total:	428,396
Decrease in Orphans Fund	3,488
General expenses and fraternal payments	2,547,255
Decrease in escrow accounts	576
Taxes, licenses and fees	60,799
Printing plant expenses	1,056,727
From sale or maturity of ledger assets	40,971
By adjustment in book value of ledger assets	18,075
Total decreases in ledger assets:	\$7,151,222
RECONCILIATION BETWEEN YEARS:	
Amount of ledger assets December 31, of previous year	49,750,395
Increase (+) or decrease (-) in ledger assets during the year	+2,384,259
Total ledger assets December 31, of current year	52,134,655

REFUNDS TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	74
Paid in cash	738,178
Total	738,252
Provision for refunds payable in following calendar year	1,000,000
Previous year payable	750,000
TOTAL REFUND TO MEMBERS	988,252

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as December 31, 1984

Total admitted assets	\$52,095,252
Liabilities & Unassigned Funds:	
Reserve for life certificate	32,257,434
Reserve for ADD certificates	16,528
Claim & accrued liabilities	4,738,440
Total liabilities	37,012,402
Margin of safety to certificate holders	15,082,850
TOTAL:	52,095,252
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1984 was	140.75%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1984 was	9.27%

(Signed by)

GEORGE SCHAUMANN, MAAA
CPS ACTUARIES
(Consulting Actuaries)

JOHN O. FLIS
Supreme President

ULANA M. DIACHUK
Supreme Treasurer

ЕТИКЕТА,...

(Закінчення зі стор. 2)

щоб привітати керівника, якого рідко зустрічає, клієнта, покупця або запрошеного гостя.

У ЗСА прийнятим поведінням у бізнесі є рукоштовання. Жінки завжди стискали руку одна одній, однак, виявом злого виховання було, коли чоловік перший простягав руку. Здоровий розум диктує, що хто ближче до дверей, той їх відкриває і проходить. Але ні одна жінка не повинна бігти наперед і чекати, що хтось відкриє їй двері. Коли ж автоматом є незнайомий, компетентна особа відкриває двері і вісдає.

Коли ж авто замкнене, водій відкриває двері для пасажирів, а відтак іде на свій бік водія, і це без різниці на статі.

Нині етикет переживає перехід від одних правил до інших, що викликає зміна у відношенні між чоловіком і жінкою та рівноправністю. У цьому перехідному часі знавці радять підходити критично до автоматичного виконання перестарілих правил етикету, а радше, залежно від обставин, думати, коли приміняти найвідповіднішу поведінку.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

Йонів злотих, що становитиме 30% загальних коштів будови об'єкту:

Покликано групу проєктантів для підготовки технічно-економічних принципів та виконавської документації. Завершення документації передбачається до кінця березня 1985 року. Натомість початок будови гуртожитку планується в другій половині 1985 року.

Громадський комітет будови гуртожитку при Початковій школі ім. Т. Шевченка в Білому Борі

НАРАДИ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — У п'ятницю, 22-го лютого, о 7-й годині вечора, тут в приміщенні Українського Народного Дому, при 140 Проспект авеню, відбулись ширші громадські наради для створення місцевого відділу Ініціативного комітету 1000-ліття Хрищення Руси-України. У нараді взяли участь і виступили з промовою проф. д-р Омелян Прицак.

Ініціативний комітет 1000-ліття Хрищення Руси-України та Гарвардський Проєкт під протекторатом СК-ВУ в Ньюарку й околиці запрошують якнайширше кола української громади взяти участь в нараді.

Редакцію повідомляють з Вінніпегу, Канада, що тамашня Суспільна Служба Українців Канади вже вислала на цю ціль кілька поважних сум долярів і планує посилити цю поміч.

ФІЛЬМОВА ПРОДУКЦІЯ ЯРОСЛАВА КУПНИЧА

звертається до Українського Громадянства з гарячим проханням, допомогти матеріально у викінченні фільму

„В'ЯЗЕНЬ ХРИСТА РАДИ“
(ПОХОРОН ПАТРІАРХА ЙОСИФА)
Пожертки просимо ласкаво вислати на адресу:
Film Fund — „WIAZEN CHRYSTA RADY“
No. of Account 9965, Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика зворіт ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім договоренням.

Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі: 105 37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (212) 459-0111

„Союзівка на вакаціях“!

з огляду НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ“

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА
від 1-го березня до 1-го квітня 1985 р.

Наклад

АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1985 рік

вичерпується

Спішіть зі замовленням!
Ціна \$8.00 з пересилкою.
Мешканців Нью Джерсі зобов'язує 6% ставкового податку.
Замовляти:
"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

до
Адміністрації „Свободи“
особу зі знанням української і англійської мов.
Добрі умови праці. Бенефіти.
Голоситися особисто або вислати резюме до:
"SVOBODA"
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302.
Attn.: Mrs. L. Lapychak -

Померла О. Дзуль-Звичайна

У вівторок, 8-го січня 1985 року, на Стетен Айленді, Н.Й., померла відома українська письменниця Олена Дзуль, що писала під літературним псевдонімом Олена Звичайна. Покійна жила самотньо, остеронь від української громади. Поки їй дозволяв стан здоров'я, вона приїжджала до української православної церкви Всіх Святих на 11-й вулиці у Мангеттені. Після того, як їй стало тяжче доглядати, вона перебувала у своїй хаті на Стетен Айленді в американському оточенні. Про її несподівану смерть ніхто не знав, за винятком її сусідів американців, які близько з нею жили. Власне її сусідів американців повідомили о. Івана Ткачука, пароха української православної церкви, що на другий день Різдва святих, 8-го січня, несподівано померла Олена Дзуль.

Покійна Олена Звичайна, як розказував мені о. Іван Ткачук, надіслала йому ще різдвяно-святкові побажання з допискою про її дальші плани. На жаль, нітка її життя раптово обірвалася.

У середу, 9-го січня ц.р., о. Іван Ткачук відправив Панахиду у присутності сусідів-американців Олені Звичайної та сказав прощальне слово, відмітивши її літературну творчість. Похорон відбувся в четвер, 10-го січня на Стетен Айленді з місцевого похоронного заведення Кейсі, при 350 Клон авеню. Тому що св.п. Олена Звичайна і її муж Михайло Млаковим, який помер раніше, були в якійсь мірі пов'язані з Науковим Товариством ім. Шевченка з рамени канцелярії НТШ, взяв участь у похоронах Микола Галів, бо голова д-р Ярослав Падох у справах НТШ виїхав до західних степів ЗСА.

Похоронні обряди довершив о. І. Ткачук у названому похоронному заведенні при скромній участі двох американських родин. Олену Дзуль-Звичайну похоронено на цвинтарі Сіверс Мант на Стетен Айленді, при 918 Вікторія Булевард.

Як розказував о. І. Ткачук, коли св. п. Олена Звичайна була на цвинтарі в Бавнд Бруку і побачила всі ці коштовні пам'ятники, то сказала, що вона туди не належить, бо вона є Олена Звичайна. Тому Олена просила похоронити її на цвинтарі у Стетен Айленді і поставити на могилі звичайний залізний хрест, з чого

В Нью Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Внаслідок великих різниць антропологічного й геополітичного характеру доходило до шораз то глибокої диференціації обох зазначених історичних процесів. Своєю вклядом у модерну українську національну історіографію М. Грушевський причинився дуже до покладає основ для дослідів над пра-їй ранньо-русько-українською етногенезою.

Після доповіді д-р Домбровський відповідав на запити. Це була остання доповідь в рамках відзначування 50-ліття смерті М. Грушевського, спонсорована згаданими обома науковими установами.

Володимир Барагара
МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання для молоді.
Ілюстрації П. Андрусевича і М. Михалевича.
Ціна 7.00 дол. з портом.
Мешканців Нью Джерсі зобов'язує 6% ставкового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА 23-ГО ЛЮТОГО

Нью Йорк, Н.Й. Річні Загальні Збори Відд. 130 відбудуться в приміщенні пана А. Гнатишиного, 300 Е. 6 вулиця о год. 4-ій по полудні, у суботу дня 23 лютого 1985 року.

Юрій Юркіс, секретар

бачимо, що покійна Олена Дзуль-Звичайна була дуже скромною людиною.

Не мав я щастя бути особисто знайомий з Покійною, хоч був знайомий з її багатогранною літературною творчістю. Побачив її вперше в незабутній домівці. Вона мала гарні риси обличчя і виглядала високо культурною жінкою.

Олена Звичайна належала до тих численних осіб, що пережили страшну добу сталінського терору. Її муж Михайло Дзуль був репресований і сидів на засланнях. Покійна залишила багату літературну спадщину: „Золотий потічок“ (1947), „Селянська санаторія“ (1952), новела „Миргородський ярмарок“ (1953), „Оглянувшись назад“ (1954), роман у двох томах „Страх“ (1958), спільний твір Олені Звичайної з її мужем Михайлом Млаковим „Ворог народу“ (у двох томах — 1966) і останній її твір, — повість, що появилася у 1984 році під назвою „Ти“.

У творчості Олені Звичайної скоплене неможливе життя у болішевицькій дійсності. Деякі з її творів мають не тільки літературну, але й історично-документальну вартість. Олена Звичайна з почуттям та легкістю вміла передати читачам жах пережитого. На її літературну творчість відгукнулася позитивно літературна критика, як наприклад, видатний літературний критик Володимир Державин, проф. Григорій Ващенко й інші.

Хоч Олена Звичайна не бажала собі ні парадних похоронів, ні коштовних пам'ятників, але, — як глибоко віруюча жінка, українська — патріотка, — скромного на могилі хреста, але створила собі сама пам'ятник, яким є її непересічна літературна творчість, через яку безперерійно пам'ять про неї буде гти з роду в рід.

Микола Галів

РОЗШУКИ

ДМИТРО ПАТЛАЧАК

пошукує брата, Ждан Дмитро, народжений в 1925 році в Любачівському повіті, село Синьківка. Писати на адресу:

PETRO BAJKO
4110 LINCOLN AVE.
PARMA, OHIO 44134.

HELP WANTED

Плансиди/поштова кімната, пенсіонери і студенти, зарплат до праці на повний і частинний час. Платня 3.35 — 4.00 на год. Праця у правничих фірмах, брокерських і інших, години за домовленням, 30 догідних місць у Нью Йорку.

Call Mr. Lee Mon-Fri. 10 am-4pm
212-563-5320 for info/appt.
ARCHER SERVICES, Inc.
107 E. 31 St., ground floor.

РІЗНЕ

MARBLE

FINISH EXP.
busy marble shop.
Excellent benefits.
(516) 482-6200

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИПА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222